
**ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΕΔΕ ΓΙΑ ΤΟ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ**

*«Σχέδιο θέσεων για την διαχείριση του
μεταναστευτικού προβλήματος από τους Δήμους της
χώρας»*

Ιούνιος 2016

**Σχέδιο θέσεων για τη διαχείριση του μεταναστευτικού
προβλήματος από τους Δήμους της χώρας**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

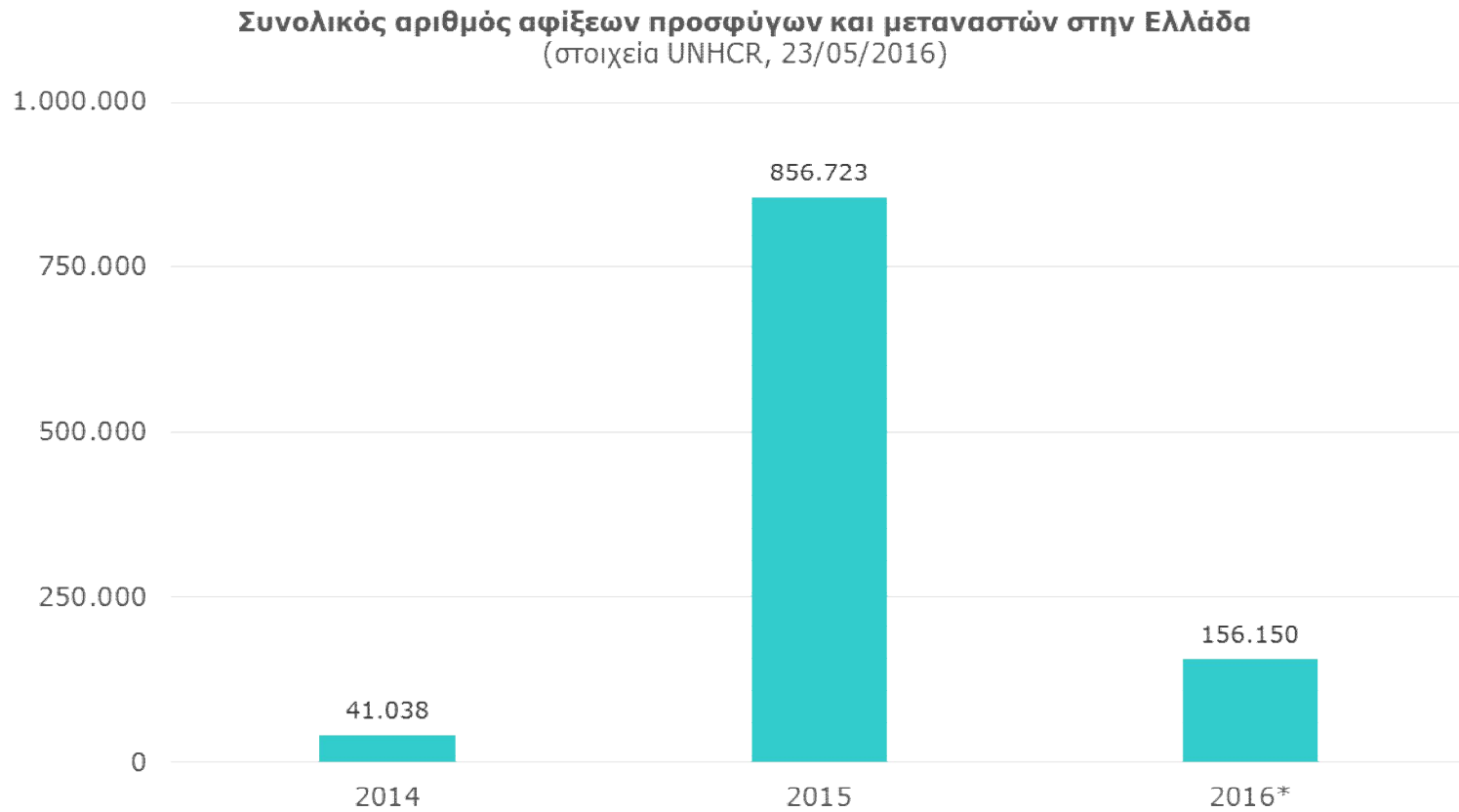
Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, περίπου 850.000 πρόσφυγες και μετανάστες έφτασαν στην Ελλάδα, το 2015, (από 41.000 περίπου το 2014) κυρίως μέσω των θαλάσσιων συνόρων με την Τουρκία. Μεταξύ αυτών το 59% ήταν Σύριοι, το 24% Αφγανοί και το 8% Ιρακινοί.

Κατά τη διάρκεια του 2015, οι ροές προσφύγων και μεταναστών κορυφώθηκαν το μήνα Οκτώβριο όταν και ανήλθαν σε 210.824 ενώ τους επόμενους μήνες μειώθηκαν σε 136.827 το Νοέμβριο και 103.338 το Δεκέμβριο.

Κατά μέσο όρο, οι ημερήσιες αφίξεις προσφύγων και μεταναστών για το 2015 ανήλθαν σε 4.560 το Νοέμβριο και 3.333 το Δεκέμβριο, αντανakλώντας τις σχετικά ήπιες καιρικές συνθήκες, με τις περισσότερες να καταγράφονται στο νησί της Λέσβου.

Για το τρέχον έτος, από τα μέχρι σήμερα στοιχεία (πηγή: UNHCR, 23/05/2016) οι αφίξεις προσφύγων/ μεταναστών ανέρχονται σε 156.150 από τις οποίες το 58% περίπου καταγράφεται στο νησί της Λέσβου. Από αυτούς το 40% είναι άνδρες, το 21% γυναίκες και το 38% παιδιά.

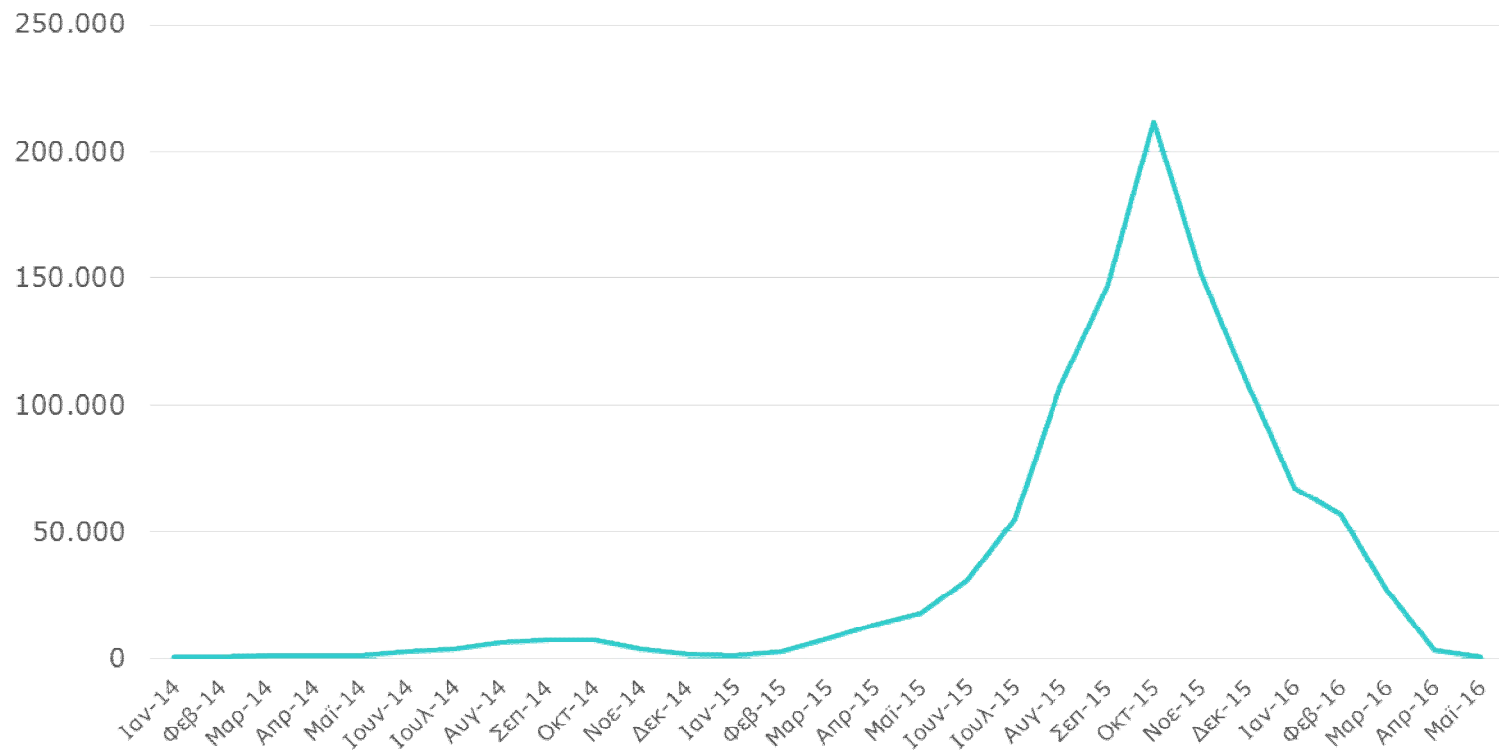
Εξέλιξη προσφυγικών/ μεταναστευτικών ροών

*Στοιχεία μέχρι 23/05/2016

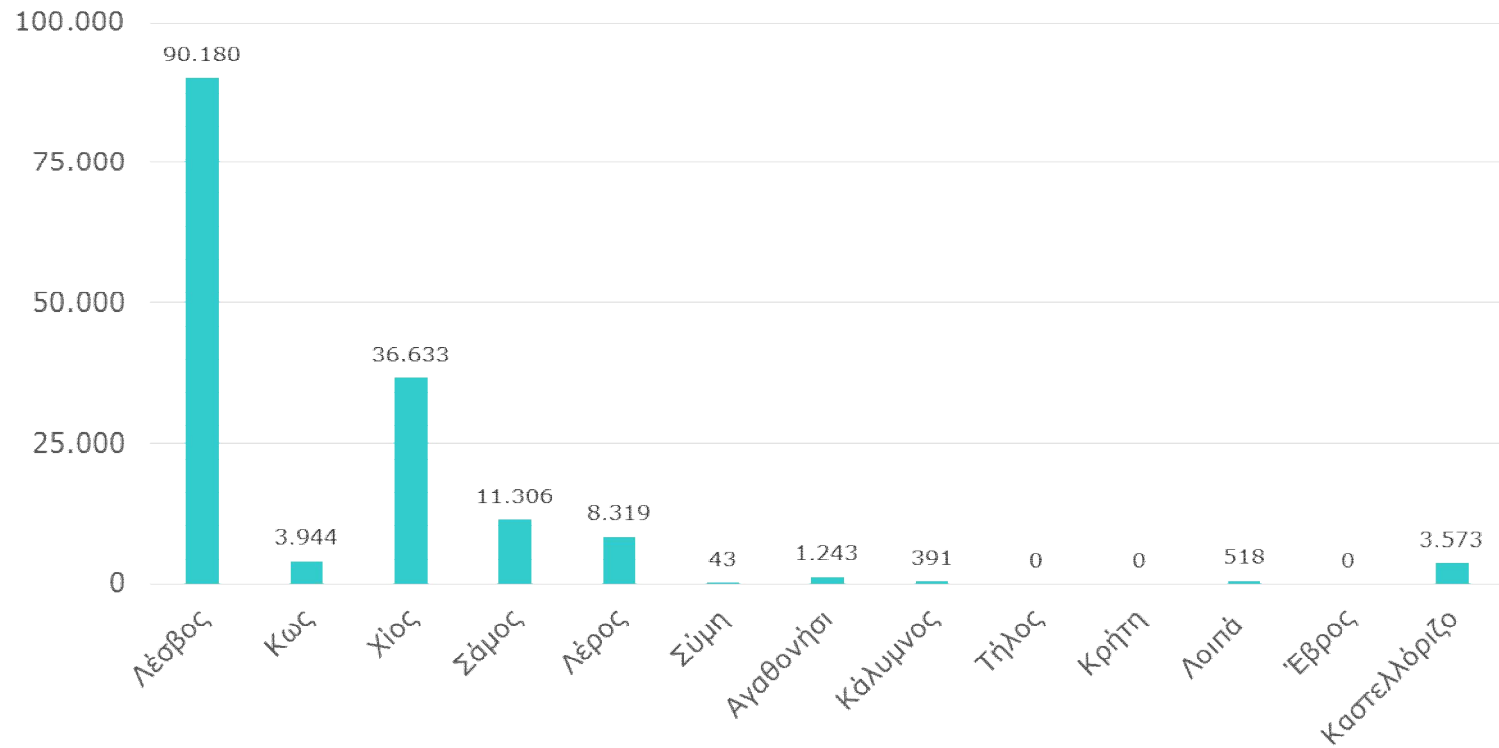
Εξέλιξη προσφυγικών/ μεταναστευτικών ροών

Μηνιαίες αφίξεις προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα
(στοιχεία UNHCR, 23/05/2016)

Σημεία εισόδου

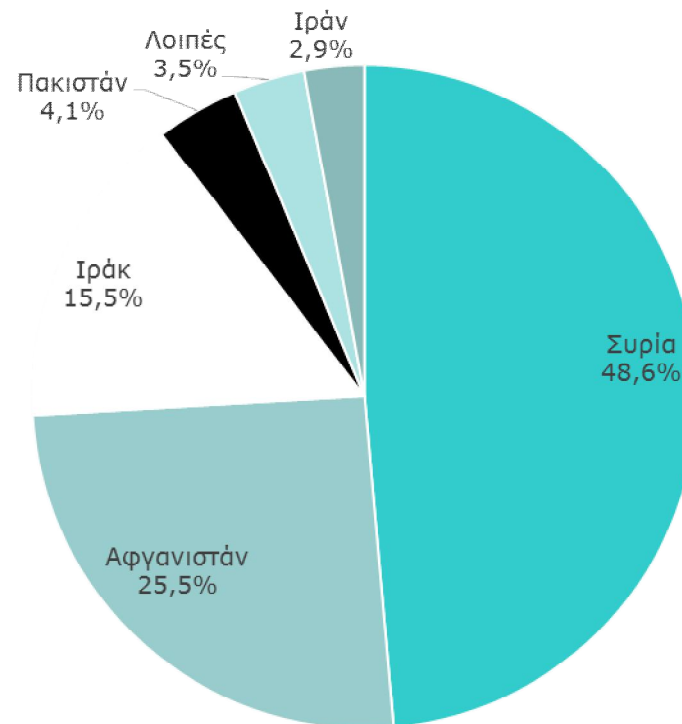
Αφίξεις προσφύγων και μεταναστών για το 2016
(στοιχεία UNHCR, 23/05/2016)

Χώρες προέλευσης

Χώρες προέλευσης προσφύγων και μεταναστών για το 2016
(στοιχεία UNHCR, 23/05/2016)

Δομές και χώροι φιλοξενίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (27/05/2016), στην Ελλάδα λειτουργούν πενήντα τέσσερις (54) δομές και χώροι φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών στις οποίες διαμένουν 53.293 άτομα. Από αυτές επτά (7) λειτουργούν στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου (Λέσβο, Χίος, Σάμο, Λέρο και Κω) εκ των οποίων οι δύο (2) είναι άτυπες δομές (Ρόδο, Κάλυμνο) και 47 στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία, οι συνθήκες που επικρατούν σε ορισμένους από τους χώρους φιλοξενίας υπολείπονται σημαντικά των ελάχιστων προδιαγραφών και σε αρκετές περιπτώσεις ο αριθμός των φιλοξενουμένων υπερβαίνει σημαντικά τη χωρητικότητά τους.

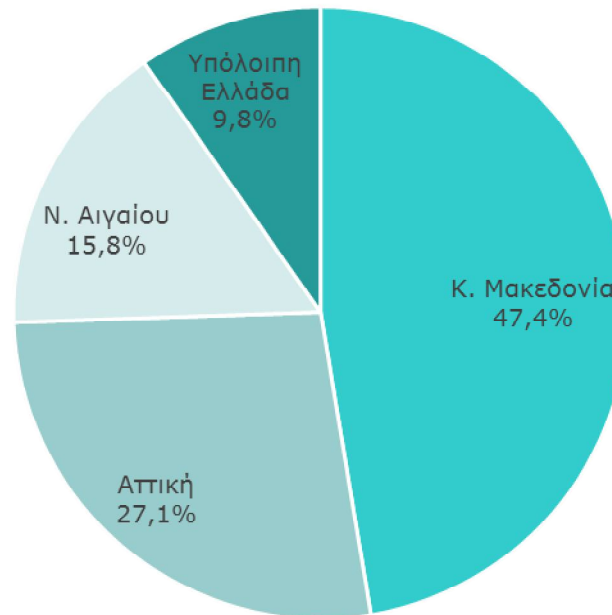
Στην πλειοψηφία των δομών παρατηρείται έλλειψη σε διαθεσιμότητα χώρων αναψυχής για παιδιά, ανεπάρκεια στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με θέματα επανένωσης οικογενειών, ψυχοκοινωνικής και νομικής υποστήριξης, και υποστηρικτικών μηχανισμών για θέματα αντιμετώπισης βίας και ασυνόδευτων παιδιών καθώς και ελλιπής πληροφόρηση και ενημέρωση για θέματα μετεγκατάστασης, ασύλου, υπηρεσιών σίτισης και υγείας, τοπικών υπηρεσιών και ΜΚΟ.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

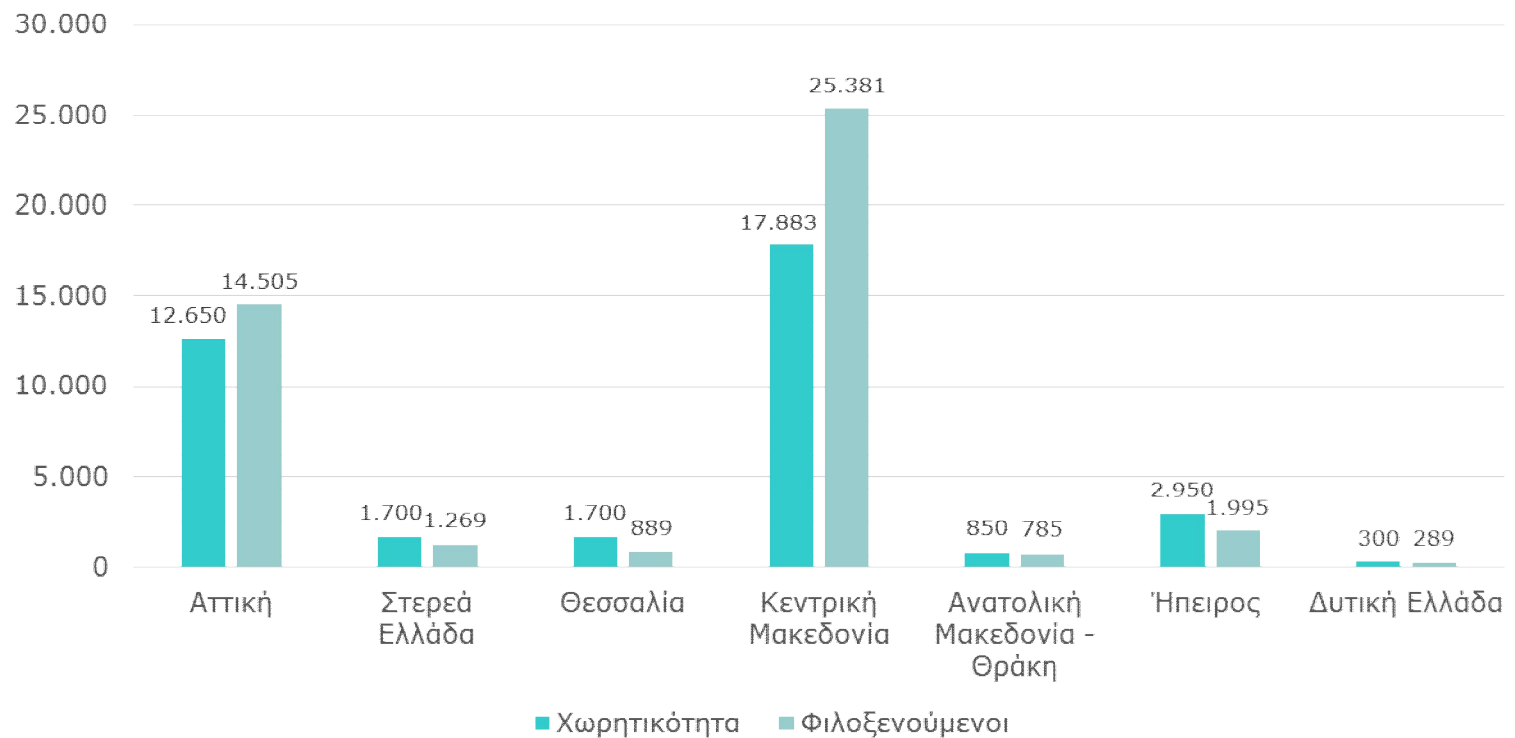

Γεωγραφική διασπορά προσφύγων και μεταναστών
(στοιχεία UNHCR, 27/05/2016)

Δομές και χώροι φιλοξενίας

Δομές και χώροι φιλοξενίας (χωρητικότητα και φιλοξενούμενοι) στην ηπειρωτική Ελλάδα (στοιχεία UNHCR, 27/05/2016)

Δομές και χώροι φιλοξενίας

Σύμφωνα με τα (έως 27/05/2016) στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, οι δομές με τη μεγαλύτερη πληρότητα στην περιφέρεια Αττικής είναι σε:

- Λαύριο (δομή φιλοξενίας αιτ. άσυλο) → 217,6%
- Αγ. Ανδρέα → 155,8%
- Ελαιώνα → 152,5%

Ενώ, στο λιμάνι του Πειραιά διαμένουν περίπου 1.400 άτομα.

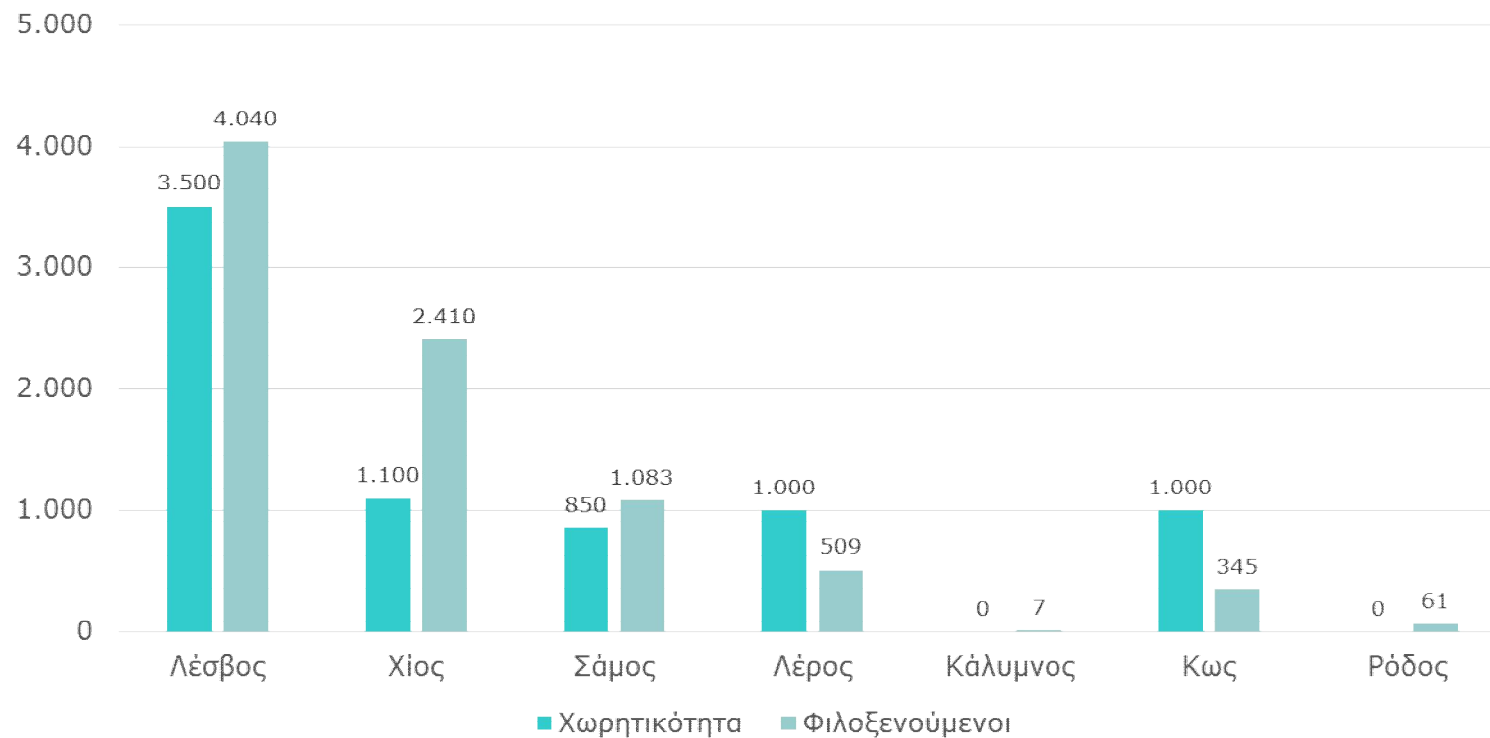
Αντίστοιχα, στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι δομές που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων και μεταναστών σε σχέση με τη χωρητικότητά τους είναι σε:

- Καβαλάρι (SINATEX) → 235,9%
- Πολύκαστρο (Νέα Καβάλα) → 163,4%
- Χέρσο (στρατόπεδο Μαζαράκη) → 159,6%
- Δερβένι (ALEXIL) → 132%
- Κορδελιό (SOFTEX) → 127,4%

Ενώ, στις τρεις (3) άτυπες δομές που δημιουργήθηκαν μετά την εκκένωση της Ειδομένης (Εύζωνοι - ξενοδοχείο Χαρά, Εύζωνοι - ΒΡ, Νέα Καβάλα - ΕΚΟ) διαμένουν συνολικά περίπου 5.000 άτομα.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

Δομές και χώροι φιλοξενίας (χωρητικότητα και φιλοξενούμενοι) στα νησιά
(στοιχεία UNHCR, 27/05/2016)

Δομές και χώροι φιλοξενίας

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ (**τελευταία διαθέσιμα στοιχεία 21/04/2016**), τα ανοιχτά κέντρα υποδοχής των προσφύγων στην ηπειρωτική Ελλάδα αντιμετωπίζουν μείζονα προβλήματα, με τα πιο σημαντικά να είναι: η ανεπάρκεια των υποδομών διαμονής (οι περισσότεροι φιλοξενούνται σε σκηνές), ο περιορισμένος αριθμός κοινόχρηστων χώρων, ελλείψεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας, υγιεινής και συμβουλευτικής υποστήριξης καθώς και απουσία υποστηρικτικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση και την πρόληψη περιπτώσεων βίας και διαπληκτισμών μεταξύ των φιλοξενουμένων.

Προδιαγραφές

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, τα κέντρα πρέπει να τηρούν αναλογίες ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, σίτισης, υγείας και καθαριότητας/υγιεινής, ως ακολούθως:

❖ **Σίτιση:** Συχνότητα των γευμάτων: 3 φορές τη μέρα

❖ **Υγεία:** Μέγιστη απόσταση από εγκαταστάσεις υγείας: Λιγότερο από 5 χλμ.

❖ **Υγιεινή/καθαριότητα:**

-1 αποχωρητήριο ανά 20 άτομα,

-1 λουτρό ανά 50 άτομα,

-1 βρύση ανά 250 άτομα,

-1 φορέας για παροχή υπηρεσιών υγιεινής ανά 1.000 άτομα.

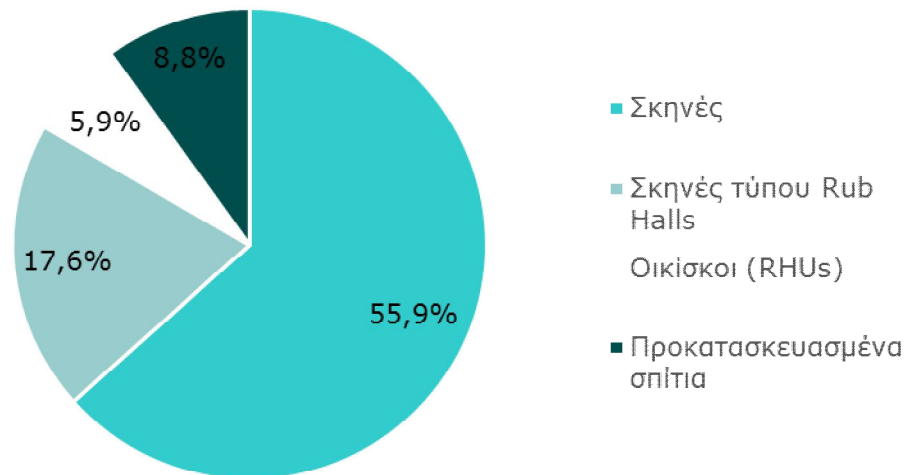
Στα περισσότερα από τα κέντρα πρώτης υποδοχής και φιλοξενίας των προσφύγων δεν τηρούνται οι ανωτέρω προδιαγραφές.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

1. Υποδομές

- Στις 19 από τις 34 δομές φιλοξενίας υπάρχουν σκηνές (συνολικά 2.865 σκηνές).
- Σε 6 δομές υπάρχουν σκηνές τύπου Rub Halls (συνολικά 33 σκηνές).
- Σε 2 από τις δομές έχουν τοποθετηθεί οικίσκοι (τύπου RHUs).
- Σε 3 δομές έχουν τοποθετηθεί 369 προκατασκευασμένα σπίτια.
- Σε 14 από τις ανωτέρω δομές, φιλοξενούνται σε κτίρια 4.733 πρόσφυγες.

Υποδομές στέγασης

Δομές και χώροι φιλοξενίας

---

2. Υπηρεσίες σίτισης

- Στις 30 από τις 34 δομές φιλοξενίας, παρέχονται γεύματα 3 φορές την ημέρα, σε 2 από τις δομές η συχνότητα των γευμάτων είναι 4 φορές την ημέρα και σε 2 δομές, προσφέρονται γεύματα 2 φορές και 1 φορά την ημέρα.
- Η παροχή γευμάτων σε όλες τις δομές καλύπτει όλο τον φιλοξενούμενο πληθυσμό.
- Πραγματοποιείται διατροφικός έλεγχος μόνο σε μία δομή.
- Σε 23 από τις δομές δεν έχουν διαμορφωθεί ειδικές αίθουσες για θηλασμό.

3. Υπηρεσίες υγείας

- Σε 9 από τα κέντρα φιλοξενίας η απόσταση από την πλησιέστερη δομή υγείας, δεν ξεπερνάει τα 1,5 χλμ. ενώ σε 11 από τις δομές η απόσταση από την πλησιέστερη δομή υγείας, ξεπερνάει τα 5 χλμ., στις υπόλοιπες 14 δομές οι υπηρεσίες υγείας παρέχονται μέσα στον χώρο φιλοξενίας.
- Σε κανένα από τα κέντρα φιλοξενίας δεν υλοποιούνται προγράμματα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης από το Υπουργείο Υγείας αλλά σε 11 από τις δομές πραγματοποιούνται ψυχοκοινωνικά προγράμματα από άλλους φορείς.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

---

4. Εγκαταστάσεις υγιεινής

- Σε όλες τις δομές υπάρχουν αποχωρητήρια και λουτρά (στις 25 δομές λειτουργούν και λουτρά με ζεστό νερό) ωστόσο δεν τηρούνται οι αναλογίες, 1 αποχωρητήριο ανά 20 άτομα και 1 λουτρό ανά 50 άτομα.
- Μόνο σε 10 δομές υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι αποχωρητηρίων για γυναίκες και σε 18 από τα κέντρα υπάρχουν ξεχωριστά λουτρά για γυναίκες.
- Στις 27 δομές δεν προβλέπεται η παροχή υπηρεσιών υγιεινής από αρμόδιους φορείς.
- Σε 33 από τις δομές παρέχονται υπηρεσίες αποκομιδής και διαχείρισης απορριμμάτων και σε 3 από αυτές τις δομές οι υπηρεσίες παρέχονται μερικώς.
- Σε 32 από τις δομές παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας των χώρων υγιεινής ενώ σε 10 από αυτές, οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται μερικώς.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

---

5. Συμβουλευτικές υπηρεσίες και μηχανισμοί προστασίας και πρόληψης

- Σε 23 από τις 34 δομές δεν έχουν διαμορφωθεί κατάλληλοι χώροι για τα φιλοξενούμενα παιδιά.
- Σε 31 από τις δομές δεν παρέχεται συμβουλευτική υποστήριξη σχετικά με την επανένωση των οικογενειών.
- Σε 19 δομές δεν παρέχεται ενημέρωση και υποστήριξη σχετικά με περιστατικά διαπληκτισμών μεταξύ των φιλοξενουμένων.
- Σε 29 δομές δεν παρέχεται ενημέρωση και δεν υπάρχουν μηχανισμοί για την πρόληψη της σεξουαλικής και σεξιστικής βίας.
- Σε 23 δομές δεν υπάρχουν μηχανισμοί για την υποστήριξη και τη διαχείριση των φιλοξενούμενων παιδιών που είναι ασυνόδευτα.

Δομές και χώροι φιλοξενίας

---

6. Υπηρεσίες ενημέρωσης και πληροφόρησης

- Σε 21 από τις δομές δεν παρέχεται ενημέρωση στους φιλοξενούμενους για τις υπηρεσίες υγείας.
- Σε 28 από τις δομές δεν παρέχεται πληροφόρηση για χώρους διαμονής.
- Σε 32 δομές δεν διατίθεται ενημέρωση από τον τύπο (εφημερίδες, τηλεόραση, κτλ).
- Σε 27 από τις δομές δεν παρέχεται ενημέρωση για τις διαδικασίες επανένωσης των οικογενειών.
- Σε 21 από τις δομές δεν παρέχεται πληροφόρηση για υπηρεσίες σίτισης.
- Σε 19 από τις δομές δεν παρέχεται πληροφόρηση για τις προσφερόμενες υπηρεσίες από ΜΚΟ και από τοπικούς φορείς.
- Σε 28 από τις δομές παρέχεται ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες για την επανεγκατάσταση των προσφύγων και με τη διαδικασία για άσυλο.
- Σε 30 δομές παρέχονται πληροφορίες για τις υπηρεσίες της Ύπατης Αρμοστείας.

Χρηματοδότηση για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης

Στις 20/05/2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την έκτακτη χρηματοδότηση της Ελλάδας με 56 εκ. ευρώ (46 εκ. από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) και 10 εκ. από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA)) για την αντιμετώπιση του προσφυγικού. Το ποσό αυτό θα αξιοποιηθεί για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των μεταναστών στην Ελλάδα, για την ενίσχυση των διαδικασιών καταγραφής και επεξεργασίας των αιτημάτων ασύλου.

Από τα 56 εκατ. ευρώ, τα 30 θα διατεθούν στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, για την υποστήριξη του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης για την Ελλάδα και την ενίσχυση της ικανότητας της ελληνικής υπηρεσίας ασύλου και της νέας υπηρεσίας υποδοχής και ταυτοποίησης.

Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ), θα λάβει 13 εκατ. για την παροχή βοήθειας στους πλέον ευάλωτους μετανάστες που βρίσκονται στην Ελλάδα, ενώ ακόμη 13 εκατ. θα διατεθούν στο ελληνικό υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για την ενίσχυση της ελληνικής Υπηρεσίας Ασύλου.

Όπως σημειώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τις αρχές του 2015, η Ελλάδα έχει λάβει 237 εκατ. ευρώ ως επείγουσα βοήθεια για την υποστήριξη των ελληνικών αρχών, καθώς και των διεθνών οργανισμών και των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στο μεταναστευτικό.

Η χρηματοδότηση έκτακτης ανάγκης έρχεται να προστεθεί στα 509 εκ. ευρώ που έχουν ήδη διατεθεί στην Ελλάδα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020 (€ 294,5 εκ. ευρώ από το TAME και 214,7 εκ. ευρώ από το TEA).

Χρηματοδότηση για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης

Χρηματοδότηση προς τους δήμους και τις περιφέρειες

Μέχρι το τέλος του 2015 διατέθηκε ποσό ύψους 1.502.000 σε δήμους και περιφέρειες, μετά από την υποβολή τεκμηριωμένων αιτημάτων και την αξιολόγησή τους.

Τον Φεβρουάριο του 2016, με υπουργική απόφαση, προβλέφθηκε η επιχορήγηση των δήμων Σάμου, Χίου, Κω και Λέρου και της Περιφέρειας Β. Αιγαίου με συνολικό ποσό 640.000 ευρώ.

Τον Απρίλιο του 2016, με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εγκρίθηκε η χρηματοδότηση ύψους περίπου 2.800.000 €, σε Περιφέρειες και Δήμους, οι οποίοι ανέλαβαν αυξημένες ευθύνες για την διαχείριση του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος (πηγή: Δελτίο Τύπου του ΥΠΕΣΔΑ, 20/04/2016).

Χρηματοδότηση για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης

Από το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης** χρηματοδοτούνται οι κάτωθι δράσεις:

Στις 03/02/2016 η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΥΔΕΑΠ) του ΥΠΕΣΔΑ εξέδωσε δύο (2) προσκλήσεις, για την υποβολή προτάσεων για τις παρακάτω δράσεις:

1. Εφαρμογή των Αναγκαστικών Επιστροφών των παράτυπων Υπηκόων Τρίτων Χωρών, προϋπολογισμού 14.828.880 ευρώ.
2. Ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών στα Προ-αναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης (Π.Κε.Κ.), προϋπολογισμού 7.009.974,01 ευρώ.

Στις 23/02/2016 εκδόθηκε από το ΥΠΕΣΔΑ διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών σίτισης/ διατροφής στους υπηκόους τρίτων χωρών που κρατούνται στις εγκαταστάσεις των Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης Αλλοδαπών α) Κορίνθου, β) Αμυγδαλέζας Αττικής, γ) Παρανεστίου Δράμας, δ) Φυλακίου Ορεστιάδος, ε) Ξάνθης, στ) Ταύρου Αττικής και ζ) Λέσβου και τελούν υπό τη διαδικασία επιστροφής, για τα έτη 2016 - 2018, συνολικού προϋπολογισμού 10.681.395,61 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Στις 27/05/2016 υπεγράφη συμφωνία μεταξύ του Υπ. Προστασίας του Πολίτη και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, για την εφαρμογή υποβοηθούμενων εθελούσιων επιστροφών και μέτρων επανένταξης παράτυπων μεταναστών στις χώρες καταγωγής τους. Η συμφωνία αρχίζει να υλοποιείται από 01/06/2016, για τα επόμενα τρία (3) χρόνια και αφορά στη διευκόλυνση των διαδικασιών επιστροφής και τη στήριξη των μέτρων επανένταξης, πάνω από 20.000 μεταναστών στις χώρες καταγωγής τους. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η επιδότηση των εθελούσιων επιστροφών για 5.400 μετανάστες και των μέτρων επανένταξης για 1.350 από αυτούς, κάθε χρόνο. Ο προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε 11 εκ. ευρώ ετησίως. (πηγή: Δελτίο Τύπου του ΥΠΡΟΠΟ, 27/05/2016).

Χρηματοδότηση για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης

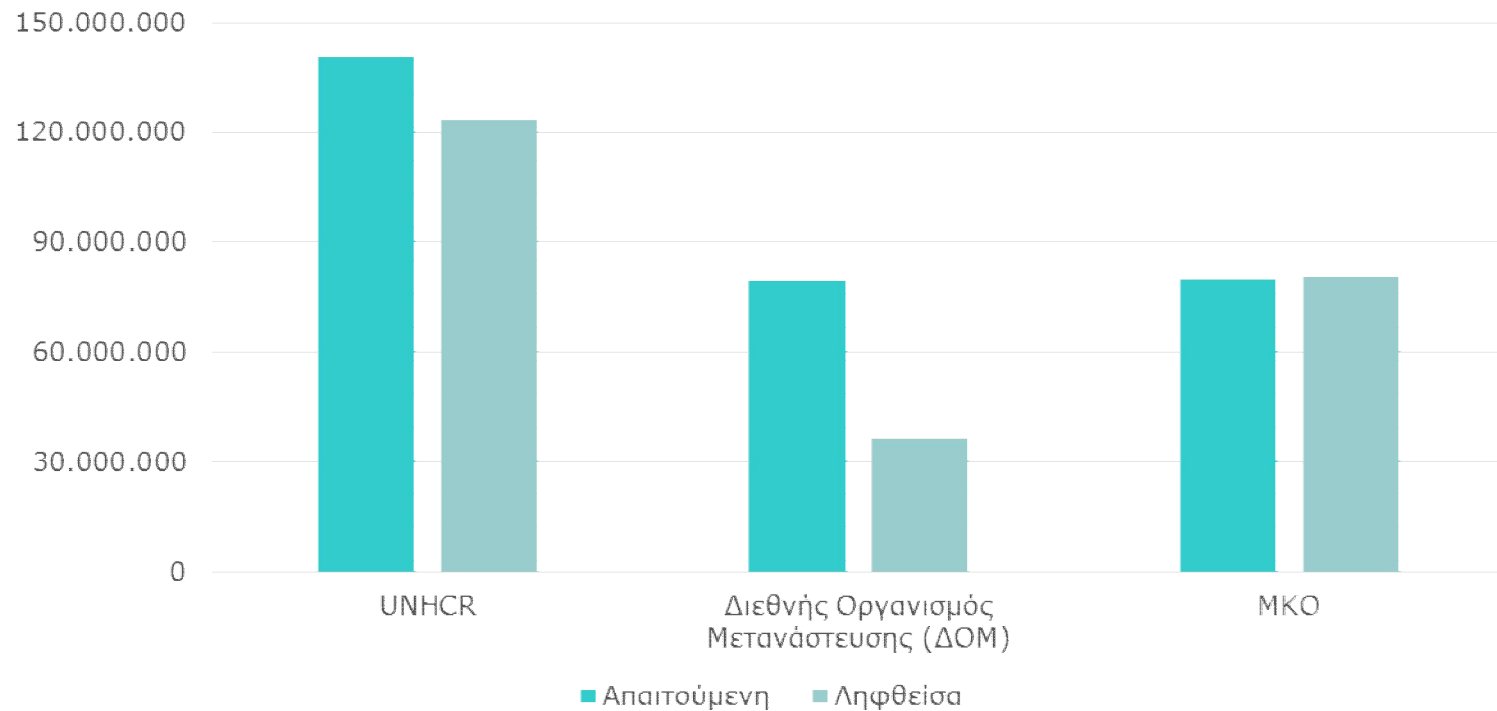
Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας

Στις 22/04/2016 εκδόθηκε η Απόφαση ένταξης της Δράσης με τίτλο «Επέκταση του αυτοματοποιημένου συστήματος επιτήρησης στο παραποτάμιο τμήμα των Ελληνοτουρκικών συνόρων στην περιοχή του Έβρου και διασύνδεση των Περιφερειακών Κέντρων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων και Μετανάστευσης (ΠΕ.Κ.Ο.ΔΙ.Σ.ΜΕ.)», στον Ειδικό Στόχο «ΣΥΝΟΡΑ», Εθνικό Στόχο «EUROSUR» του Εθνικού Προγράμματος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας/Τομέας Σύνορα και Θεωρήσεις 2014-2020» με συνολικό προϋπολογισμό 14.990.000 ευρώ.

Η Δράση συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας/Τομέας Σύνορα και Θεωρήσεις σε ποσοστό 75%.

Χρηματοδότηση για τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης

Χρηματοδότηση (σε \$ ΗΠΑ) για το 2016 στο πλαίσιο του σχεδίου έκτακτης ανάγκης της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες
(στοιχεία UNHCR, 19/05/2016)

Σχέδιο θέσεων για τη διαχείριση του μεταναστευτικού προβλήματος από τους Δήμους της χώρας

**ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι θέσεις πολιτικής για τη διαχείριση των προσφυγικών πληθυσμών διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρχών της **Ύπατης Αρμοστείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)**, του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων**, της **Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** και της **Στρατηγικής Ε.Ε.2020**.

Επίσης, οι θέσεις πολιτικής έλαβαν υπόψη τους γνωμοδοτήσεις και εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (**ΕΟΚΕ**), του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (**CEMR**), καθώς και κοινές διακηρύξεις μεταξύ της ΚΕΔΕ και άλλων αντιπροσωπευτικών οργάνων των Δήμων άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Σε κάθε περίπτωση, ο σχεδιασμός των θέσεων διαμορφώθηκε με βάση τα δεδομένα της υφιστάμενης κατάστασης και θεωρώντας ότι:

- α)** ο συνολικός αριθμός των προσφύγων στη χώρα θα εξακολουθεί να κυμαίνεται σε παρόμοια με τα σημερινά επίπεδα,
- β)** θα τηρηθεί η συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας,
- γ)** ότι θα τεθούν σε εφαρμογή οι συμφωνίες μετεγκατάστασης από την Ελλάδα σε χώρες της Ε.Ε. (περίπου 20.000) και επαναπροώθησης (κατ'έκτιμηση 15.000 άτομα αλλά σε βάθος χρόνου περίπου 2 ετών που απαιτούν οι διαδικασίες εξέτασης και τελεσίδικης κρίσης των αιτημάτων χορήγησης ασύλου).

Ο ρόλος των δήμων στη διαχείριση των προσφυγικών πληθυσμών

Το προσφυγικό ζήτημα από την οπτική των Δήμων

❖ Οι προσφυγικές και εν γένει οι μεταναστευτικές ροές δεν συνιστούν βραχυπρόθεσμα αλλά **συστημικά προβλήματα**, η διαχείριση των οποίων δεν μπορεί να στηρίζεται σε έκτακτες λύσεις αλλά σε μακροπρόθεσμες ενταξιακές πολιτικές μιας κοινής στρατηγικής των χωρών μελών της Ε.Ε.

❖ Στο πλαίσιο αυτό, η μοναδική υπεύθυνη απαντητική στρατηγική συνεπάγεται την συνυπευθυνότητα **τόσο για τη διαφύλαξη των συνόρων, όσο και για την υποδοχή και την ένταξη.**

❖ Οι πολιτικές των περιφερειακών και των δημοτικών αρχών για την προώθηση της ενσωμάτωσης αποτελούν **αναγκαίο συστατικό στοιχείο** για την ανάπτυξη μιας **ολοκληρωμένης και συστημικής στρατηγικής ένταξης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.**

❖ Η **ικανότητα, ποσοτική και ποιοτική**, των δημοτικών αρχών για ενσωμάτωση των νέων πληθυσμών συναρτάται αφενός με τον **αριθμό των αποδεχόμενων αιτήσεων** και αντίστοιχα εκδοθέντων αδειών, αφετέρου με τις **συνθήκες διαβίωσης** των μεταναστών και προσφύγων.

Ο ρόλος των δήμων στη διαχείριση των προσφυγικών πληθυσμών

Το προσφυγικό ζήτημα από την οπτική των Δήμων

- ❖ Οι αυτοδιοικητικές αρχές έχουν σημαντικό ρόλο ώστε οι κοινωνικές επενδύσεις και τα μέτρα ένταξης που θα λάβουν **να καλύπτουν επαρκώς τόσο τους πρόσφυγες όσο και τους τοπικούς πληθυσμούς.**
- ❖ Με το συνδυασμό των μέτρων αυτών διατηρείται η **κοινωνική συνοχή** και παράλληλα, καλλιεργείται **θετικό κλίμα** για τους πρόσφυγες στις περιοχές υποδοχής, ιδίως σε περιβάλλον παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και ελλείψεων ή απουσίας ευκαιριών απασχόλησης.
- ❖ Η ανάδειξη θετικών περιπτώσεων ένταξης σε τοπικό επίπεδο, μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση των **στάσεων του κοινού**, στην καλύτερη **κατανόηση των άλλων**, στη μείωση των **αβάσιμων φόβων** και στην **αντιμετώπιση της μισαλλοδοξίας.**
- ❖ Αυτό που επιδιώκουν να επιτύχουν οι δήμοι της χώρας, με την αναγκαία χρηματοδοτική υποστήριξη των εθνικών αρχών, της Ε.Ε. και άλλων διεθνών οργανισμών, **καθορίζει το βαθμό επιτυχίας** της συστημικής στρατηγικής ένταξης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και της πολιτικής ασύλου.

Ο ρόλος των δήμων στη διαχείριση των προσφυγικών πληθυσμών

Η συμβολή των Δημοτικών Αρχών στη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος

Για την αναγκαία ενίσχυση των Δήμων της χώρας θα πρέπει να αναπτυχθούν **οργανωμένες δράσεις ενδυνάμωσης** που ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

- ❖ **μάθηση** από ομοτίμους (peer review learning)
- ❖ **ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών** μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης, σε στενή συνεργασία με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών
- ❖ **συντονισμός των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών** για τη βελτίωση της επικοινωνίας και της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την μεταβαλλόμενη κατάσταση, έτσι ώστε να εμποδίζεται η επικράτηση του μίσους και να διασφαλίζεται η απαραίτητη υποστήριξη και ανταπόκριση για την αντιμετώπιση της κρίσης σε όλα τα επίπεδα.

Συντονισμός των πολιτικών και δράσεις δικτύωσης

Συντονισμός και συνέργεια των δράσεων των Δήμων με τον σχεδιασμό της Κεντρικής Διοίκησης

Οι δήμοι της χώρας θα πρέπει **να ενταχθούν στα όργανα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και ένταξη των προσφυγικών πληθυσμών**. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για να επιτευχθεί αποτελεσματικός συντονισμός στη βάση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των αρχών που λειτουργούν σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι **βασικές αρχές** που θα πρέπει να διέπουν το συντονισμό των δράσεων για τη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος αφορούν στα εξής:

1. Κυβερνητική εποπτεία, ηγεσία και συντονισμός
2. Προστασία των προσφύγων
3. Εταιρικότητα, συμμετοχικότητα και διαφάνεια
4. Ηγεσία
5. Στρατηγική με προτεραιότητες, ποιότητα των απαντήσεων, και αποτελέσματα
6. Αποκεντρωμένος συντονισμός
7. Αποδοτικός συντονισμός
8. Ευέλικτες και δυναμικές διαδικασίες
9. Επαγγελματικά πρότυπα συντονισμού, αξιολόγηση της ποιότητας και υποστήριξη.

Συντονισμός των πολιτικών και δράσεις δικτύωσης

Ορθολογική κατανομή των προσφύγων στους Δήμους της χώρας

Η κατανομή των προσφύγων στην ελληνική επικράτεια θα πρέπει να γίνει με **ορθολογικά κριτήρια** που θα συμφωνηθούν μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών και που σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνουν υπόψη:

- ❖ τον υφιστάμενο βαθμό επάρκειας των διοικητικών υπηρεσιών των δήμων για ανάληψη αποτελεσματικών δράσεων ένταξης
- ❖ τις διαθέσιμες υποδομές.

Ενδεικτικά κριτήρια σχετικά, αφορούν:

- ❖ στον πληθυσμό,
- ❖ την έκταση,
- ❖ το περιβάλλον (αστικό, ημιαγροτικό, αγροτικό),
- ❖ τις οικονομικές δυνατότητες,
- ❖ τις κύριες οικονομικές δραστηριότητες,
- ❖ το ποσοστό ανεργίας κ.λπ.

Συντονισμός των πολιτικών και δράσεις δικτύωσης

Ενίσχυση της συνεργασίας των Δήμων με την κοινωνία των πολιτών

- ❖ Η συνεργασία των Δήμων με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι ιδιαίτερα σημαντική, τόσο όσον αφορά στις φάσεις της πρώτης υποδοχής και της ένταξης των προσφύγων, όσο και ως προς τα μέτρα στήριξης του μόνιμου πληθυσμού. Για το λόγο αυτό, **η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής των Δήμων.**
- ❖ Εκτός των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, εντός των Δήμων υπάρχουν πολλές διοικητικές υπηρεσίες και φορείς που ασχολούνται με τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη φροντίδα των προσφύγων.
Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί:
  - στη στέγαση,
  - την προετοιμασία, την οργάνωση και τη λειτουργικότητα των χώρων φιλοξενίας,
  - στην παροχή υπηρεσιών γλωσσικής εκμάθησης, φροντίδας και εκπαίδευσης παιδιών και νέων, επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης στην αγορά εργασίας.

Χρηματοδότηση των δράσεων

Απαιτούμενες αλλαγές και κατευθύνσεις στη χρηματοδότηση των δράσεων

✓ Στο πλαίσιο των υφιστάμενων μηχανισμών χρηματοδότησης σε επίπεδο Ε.Ε., **δεν έχουν δεσμευθεί ειδικοί πόροι** ώστε να αντιμετωπισθούν σωστά οι προκλήσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

✓ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εκτιμήσει κατά πόσον νέοι μηχανισμοί καθώς και αναξιοποίητοι πόροι από το προηγούμενο χρηματοδοτικό πλαίσιο (2007-2013), θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις ευθύνες τους στον τομέα αυτό.

✓ Θα πρέπει να αξιοποιηθούν όλα τα δυνατά περιθώρια για την ενίσχυση και την **καλύτερη εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης** στις φάσεις σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των διαφόρων χρηματοδοτικών μηχανισμών της Ε.Ε., περιλαμβάνοντας:

- ✓ το Ταμείο για το Άσυλο, τη Μετανάστευση και την Ενσωμάτωση (T.A.M.E.),
- ✓ το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας,
- ✓ το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο,
- ✓ Η Παροχή Έκτακτης Οικονομικής Στήριξης εντός της Ένωσης (Καν 2016/369).

Χρηματοδότηση των δράσεων

Απαιτούμενες αλλαγές και κατευθύνσεις στη χρηματοδότηση των δράσεων

✓ Οι εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές θα πρέπει να διοργανώσουν έγκαιρα διαδικασίες διαβούλευσης, για τη διάχυση πληροφοριών και δεδομένων ώστε να εξασφαλισθεί **καλύτερη παρακολούθηση της συνεργασίας** μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης και να **απλοποιηθούν** οι διαδικασίες για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης από την Ε.Ε.

✓ Ο Κανονισμός 2016/369 θα πρέπει να τροποποιηθεί, δεδομένου ότι οι δράσεις λαμβάνουν χώρα εντός της ΕΕ, και επομένως η στήριξη έκτακτης ανάγκης να υλοποιείται και από άλλους φορείς πέραν των ΜΚΟ.

✓ Η ΚΕΔΕ θα πρέπει να εμπλακεί στην εξειδίκευση του ΠΥΛΩΝΑ ΙΙ του ΤΑΜΕ που αφορά την **ΕΝΤΑΞΗ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ** και περιλαμβάνει δράσεις **για την οικοδόμηση βιώσιμων οργανωτικών δομών για την ένταξη και τη διαχείριση της πολυμορφίας, σε τοπικό επίπεδο, για προγράμματα γλωσσικής, – επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαίδευσης, ενημερωσης, και προαγωγής της διαπολιτισμικότητας,** και για **προγράμματα πριν από την αναχώρηση με στόχο την ενίσχυση σχέσεων τη Ελλάδα με συγκεκριμένες χώρες προέλευσης των πολιτών τρίτων χωρών.**

Χρηματοδότηση των δράσεων

Απαιτούμενες αλλαγές και κατευθύνσεις στη χρηματοδότηση των δράσεων

- ✓ Στο πλαίσιο της **διαδικασίας αναθεώρησης** του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου της Ε.Ε. το 2016, και σε σχέση με εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της Συνθήκης περί ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, απαιτείται μια πιο **ισορροπημένη κατανομή** του τμήματος του προϋπολογισμού της Ε.Ε. αφιερωμένο στο άσυλο, τη μετανάστευση και την ενσωμάτωση, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των πόρων σε μέτρα ενσωμάτωσης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- ✓ Οι δαπάνες για τις δράσεις υποδοχής και ένταξης των προσφυγικών πληθυσμών που καταβάλλονται από τις δημόσιες αρχές όλων των επιπέδων θα πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς και **να εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις της χώρας οι οποίες απορρέουν από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης**. Με άλλα λόγια, οι δαπάνες αυτές να εξαιρούνται από τον υπολογισμό των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας. **Σημειώνεται ότι η σύσταση αυτή διατυπώνεται σε εσωτερικό έγγραφο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.**

Χρηματοδότηση των δράσεων

Το πλαίσιο χρηματοδότησης των δράσεων των Δήμων

- ❖ Δεδομένης της αδυναμίας των Δήμων να αναλάβουν αυτοδύναμα την αναλογούσα οικονομική επιβάρυνση και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διαθέσιμα ίδια μέσα δεν επαρκούν, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η **θεσμοθέτηση της συμμετοχής των Δήμων στα όργανα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με τη μόχλευση των απαιτούμενων πόρων.**
- ❖ Το μέτρο αυτό θα συμβάλλει στην **ορθολογική και χωρίς επικαλύψεις διαχείριση των πόρων.**

Χρηματοδότηση των δράσεων

Το πλαίσιο χρηματοδότησης των δράσεων των Δήμων

Συμπληρωματικά μέτρα σχετικά με τη χρηματοδότηση των δράσεων:

- ✓ **Σαφήνεια στη χρηματοδότηση** των δράσεων υποδοχής, φροντίδας και ένταξης των προσφύγων: Η επιστροφή των πραγματικών εξόδων απαιτεί **νέα προγράμματα** και δράσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η επιστροφή των εξόδων πρέπει να πραγματοποιείται με **διαφάνεια** και βάσει ρυθμίσεων σε **σύντομο χρονικό διάστημα**. **Οι κάτοικοι των Δήμων δεν πρέπει να επιβαρυνθούν με επιπλέον εισφορές, και βέβαια, δεν πρέπει να αντιμετωπίσουν υποβάθμιση της ποιότητας και του όγκου των υπηρεσιών που τους παρέχονται από τους Δήμους.**
- ✓ **Συμμετοχή** στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων: Η διαχείριση των προσφυγικών ροών και η προώθηση της ένταξης και της κοινωνικής συνοχής αποτελεί ευρωπαϊκή υπόθεση. Για το λόγο αυτό, **οι Αυτοδιοικητικές Αρχές θα πρέπει να έχουν άμεση πρόσβαση στις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και προγράμματα**. Παράλληλα και κατ' εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, απαιτείται η **συμμετοχή των Δήμων στο σχεδιασμό των σχετικών προγραμμάτων** έτσι ώστε να ενσωματώνονται σε αυτά οι ανάγκες και οι εμπειρίες τους.

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Κύρια χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης του συστήματος ασύλου

- ❖ Έως σήμερα, διαπιστώνεται **απουσία κοινής ενωσιακής προσέγγισης** στη διαχείριση της μεγάλης εισροής προσφύγων, καθώς και έλλειψη λειτουργικού κοινού συστήματος ασύλου.
- ❖ Το σχετικό ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο **δεν εφαρμόζεται πάντοτε ορθά** στα κράτη μέλη.
- ❖ Οι συμφωνηθέντες αριθμοί μετεγκατάστασης **δεν αντιστοιχούν στην πραγματικότητα** των μεταναστευτικών αφίξεων.
- ❖ Το σύστημα μετεγκατάστασης της Ε.Ε. **δεν λειτουργεί όπως θα έπρεπε** και λίγοι μόνο μετανάστες έχουν μετεγκατασταθεί μέχρι σήμερα.
- ❖ Ορισμένες χώρες έχουν κλείσει μονομερώς τα σύνορά τους, **θέτοντας σε κίνδυνο το σύστημα Σένγκεν.**

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Μέτρα για την ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου

- ❖ Ολοκλήρωση ενός πραγματικά κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, που θα βασίζεται στην **προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην αλληλεγγύη και την συνυπευθυνότητα.**
- ❖ Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να βελτιώσουν την **ανταλλαγή πληροφοριών για την εισροή προσφύγων**, διαδικασία στην οποία ο **Frontex** πρέπει να διαδραματίσει πιο **ενισχυμένο ρόλο.**
- ❖ **Αναθεώρηση του Κανονισμού του Δουβλίνου** με στόχο τη θέσπιση καλύτερου, μόνιμου μηχανισμού επιμερισμού των ευθυνών για τη στήριξη των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε.
- ❖ Όλα τα σχεδιασμένα κέντρα πρώτης υποδοχής (hotspots) πρέπει να καταστούν λειτουργικά και ενεργά **σε 24ωρη βάση όλες τις ημέρες της εβδομάδας.**
- ❖ **Τήρηση των ποσοτώσεων μετεγκατάστασης** εντός προθεσμιών που θα καθοριστούν και ταχύτερη διοικητική ανταπόκριση.
- ❖ Η χώρα πρέπει **να βελτιώσει τη διεκπεραιωτική της ικανότητα**, τόσο για να μειωθεί το κόστος όσο και για να βελτιωθεί η κατάσταση των αιτούντων.
- ❖ Οι μετανάστες που λαμβάνουν εντολή επιστροφής **πρέπει να επαναπατρίζονται με ταχύτητα** στη χώρα προέλευσής τους, με αξιοπρέπεια.

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Υφιστάμενη κατάσταση για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων

Συνολικά, η διοικητική ικανότητα της χώρας **δεν επαρκεί για την αποτελεσματική ανταπόκριση στην άφιξη μεγάλου αριθμού αιτούντων άσυλο**: δεν διαθέτει την ικανότητα να εξασφαλίσει:

- ❖ επαρκείς συνθήκες υποδοχής,
- ❖ ιατρική φροντίδα,
- ❖ ενημέρωση για τις νομικές διαδικασίες και για τα δικαιώματα των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο.

❖ Υπάρχει **έλλειψη πόρων, εκπαιδευμένου προσωπικού και διερμηνέων**.

❖ Συχνά, η **ασαφής κατανομή των αρμοδιοτήτων** και της χρηματοδότησης μεταξύ κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης δημιουργεί σύγχυση στις δραστηριότητες υποστήριξης, ενώ οι τοπικές αρχές και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών καταβάλλουν προσπάθειες να αντιμετωπίσουν την κρίση.

❖ **Πλημμελής τήρηση της εθνικής νομοθεσίας για το περιβάλλον** όσον αφορά στην εγκατάσταση των κέντρων υποδοχής και φιλοξενίας.

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Απαιτούμενα μέτρα για τη βελτίωση της υποδοχής των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων

- ✓ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ελέγχει την **ορθή μεταφορά της νομοθεσίας της Ε.Ε.** για το άσυλο και τη συμμόρφωση όλων των κρατών μελών με αυτήν, ιδίως δε με την οδηγία για τις απαιτήσεις υποδοχής.
- ✓ **Συνεχή παρακολούθηση της νομικής συμμόρφωσης** όσον αφορά στις διαδικασίες καταγραφής και ασύλου (γλώσσα της διαδικασίας, παροχή απαραίτητης και αξιόπιστης πληροφόρησης, νομική εκπροσώπηση, επαρκείς συνθήκες διαβίωσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κλπ.).
- ✓ Οι αρμόδιες εθνικές αρχές, παρά τις συνθήκες της οικονομικής κρίσης, θα πρέπει **να αφιερώσουν ικανούς εθνικούς πόρους** (προσωπικό, χρηματοδότηση και υποδομές) στην κρίση και να υλοποιήσουν στρατηγικά σχέδια. Η χώρα θα πρέπει **να θεσπίσει σαφείς αρμοδιότητες** για το οριζόντιο ζήτημα της υποδοχής και της υποστήριξης προσφύγων και **να εξασφαλίσει το συντονισμό** των δημοσίων αρχών στα διάφορα επίπεδα.

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

- ✓ Τόσο σε επίπεδο Ε.Ε., όσο και σε επίπεδο κρατών μελών θα πρέπει **να καταρτιστούν προγράμματα αντιμετώπισης παρόμοιων κρίσεων** στο μέλλον και να θεσπιστούν ειδικά συστήματα παρακολούθησης της μετανάστευσης.
- ✓ Όλα τα κράτη μέλη να διατηρούν την **οικογενειακή ενότητα** και να παρέχουν **εξατομικευμένη προσέγγιση** των προσφύγων.
- ✓ Η χώρα να διαθέσει κέντρα υποδοχής και διέλευσης με **επαρκείς πόρους**, τα οποία θα παρέχουν υποστήριξη σε 24ωρη βάση όλες τις ημέρες της εβδομάδας, όταν αυτό χρειάζεται, ιδίως σε άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση.
- ✓ Τα εν λόγω κέντρα υποδοχής θα πρέπει να πληρούν τους περιβαλλοντικούς όρους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος.
- ✓ Η χώρα να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους για τη **μείωση του χρόνου που δαπανάται σε συνθήκες έκτακτης στέγασης** —ιδίως για τις οικογένειες— και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. **Η στέγαση πρέπει να προσφέρεται εντός ή πλησίον των τοπικών κοινοτήτων και όχι απομακρυσμένα από αυτές.**

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Παροχή επαρκούς και αξιόπιστης πληροφόρησης στους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες

Τόσο καθ' οδόν όσο και εντός της Ευρώπης, οι πρόσφυγες βασίζονται στις πληροφορίες —συχνά εσφαλμένες— που λαμβάνουν μέσω άτυπων διαύλων και διακινητών.

Απαιτούμενα μέτρα:

- ✓ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει τη **συμμόρφωση των κρατών μελών:**
  - ✓ α) με το άρθρο 5 της οδηγίας για τις απαιτήσεις υποδοχής,
  - ✓ β) με όλες τις γλωσσικές διατάξεις της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.
- ✓ Έχει ζωτική σημασία να υπάρχει **επαρκής αριθμός κατάλληλα προετοιμασμένων διερμηνέων και μεταφραστών**
- ✓ Να διαθέτει η Ε.Ε. **κεντρικό σύστημα πληροφοριών** στο οποίο να μπορούν να έχουν πρόσβαση οι πρόσφυγες κατά την άφιξή τους.
- ✓ Η Ε.Ε. πρέπει να συντονίσει την **παραγωγή ενημερωτικών φυλλαδίων** για τους πρόσφυγες προς μετεγκατάσταση

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Προστασία των πλέον ευάλωτων ατόμων

- ❖ Πολλοί πρόσφυγες φτάνουν στην Ε.Ε. μετά από **μακρύ και τραυματικό ταξίδι**, βιώνοντας συχνά ληστείες, βιασμούς ή άλλες μορφές βίας.
- ❖ Ο αριθμός των **ασυνόδευτων ανηλίκων** που φτάνουν στην Ε.Ε. αυξάνεται διαρκώς. **Εξαφανίσεις** ασυνόδευτων ανηλίκων αναφέρονται με ανησυχητικά υψηλούς ρυθμούς.

Απαιτούμενα μέτρα:

- ✓ Η χώρα να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους ώστε οι πρόσφυγες αλλά και οι εθελοντές που τους συνδράμουν να λαμβάνουν την **κατάλληλη ψυχολογική υποστήριξη**.
- ✓ Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να στεγάζονται σε **μικρά κέντρα ή σε οικογένειες υποδοχής**.
- ✓ Να λαμβάνεται επίσης υπόψη το **φύλο**.

Υποδοχή και υποστήριξη των προσφύγων

Στοχευμένη συγκέντρωση και διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας

❖ Οι Δήμοι, **μέσω του ανώτατου αντιπροσωπευτικού οργάνου τους, την Κ.Ε.Δ.Ε.**, διαθέτουν την **ικανότητα** και τη **βούληση** να αναλάβουν το **συντονιστικό ρόλο** τόσο για τη **συγκέντρωση**, όσο και για τη **διανομή** της ανθρωπιστικής βοήθειας.

❖ Μέσω των Δήμων θα μπορούν να συντονιστούν όλες οι δυνάμεις (εθελοντές, σύλλογοι κ.λπ.) προκειμένου να μπορεί η βοήθεια που θα συγκεντρώνεται να διανέμεται **στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη**.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Υπαγωγή των προσφύγων στον ευρύτερο σχεδιασμό της ένταξης των μεταναστών

- ❖ Οι πολιτικές ένταξης των προσφύγων **πρέπει να υπαχθούν στο γενικότερο σχεδιασμό ένταξης των πολιτών τρίτων χωρών.**
- ❖ Σε επίπεδο Ε.Ε. έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη κοινών πολιτικών, προσεγγίσεων και εργαλείων ένταξης στα κράτη μέλη, που μπορεί επίσης να συμβάλλουν στην ένταξη **όσων έχουν ανάγκη τη διεθνή προστασία.**
- ❖ Περισσότερο αποτελεσματικές είναι οι πολιτικές που αναγνωρίζουν την ανάγκη των **διαφοροποιημένων τύπων υποστηρικτικών ενταξιακών μέτρων**, προσαρμοσμένων στην προσωπική κατάσταση του ενδιαφερόμενου. Επομένως απαιτείται **στενή συνεργασία** μεταξύ των φορέων που δραστηριοποιούνται επί τόπου στον τομέα της προστασίας των προσφύγων και όσων εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών ένταξης σε **εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.**

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Υπαγωγή των προσφύγων στον ευρύτερο σχεδιασμό της ένταξης των μεταναστών

❖ Οι πολιτικές υποδοχής των αιτούντων άσυλο πρέπει να σχεδιάζονται με τρόπο ώστε **να ελαχιστοποιείται η απομόνωση και ο διαχωρισμός τους από την κοινωνία υποδοχής** και να περιλαμβάνουν δράσεις για την αποτελεσματική ανάπτυξη των γλωσσικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων τους καθώς και συνδρομή για την απασχόληση.

❖ **Η πρόσβαση στην εργασία πρέπει να επιτρέπεται σταδιακά**, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα. Όταν η σχετική διαδικασία είναι χρονοβόρα οι αιτούντες άσυλο θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ευρύ φάσμα ωφελειών και υπηρεσιών ενόψει των αρνητικών συνεπειών της παρατεταμένης περιόδου ανασφάλειας.

❖ Αυτή η προσέγγιση πρέπει να στηρίζεται στις δεξιότητες και στις ικανότητες κάθε ενδιαφερόμενου και να παρέχει στους αιτούντες άσυλο και στους πρόσφυγες τη δυνατότητα **να καταστούν ενεργά μέλη της κοινωνίας**, ενισχύοντας την προοπτική της επιτυχούς ένταξής τους στη χώρα ασύλου ή της επανένταξής τους στη χώρα καταγωγής, όταν επιστρέψουν.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, «η ένταξη των προσφύγων είναι **δυναμική και πολύπλευρη αμφίδρομη διαδικασία** που απαιτεί προσπάθειες από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων:

- ❖ της **ετοιμότητας των προσφύγων να προσαρμοσθούν** στη χώρα ασύλου χωρίς να αποποιηθούν την πολιτισμική τους ταυτότητα

- ❖ και της αντίστοιχης **προθυμίας των κοινωνιών υποδοχής** και των θεσμών της δημόσιας διοίκησης των χωρών ασύλου να υποδεχθούν τους πρόσφυγες και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες ενός διαφορετικού πληθυσμού.

Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, **η ένταξη περιλαμβάνει δύο διαστάσεις: την «προσαρμογή»** από τη μια πλευρά **και την «υποδοχή»** από την άλλη.

- ❖ Η ένταξη δεν απαιτεί την εγκατάλειψη της πολιτιστικής ταυτότητας των προσφύγων, συνεπώς **δεν συνιστά αφομοίωση**.

- ❖ Η ένταξη θα πρέπει να συνδεθεί με τις αξίες και τις αρχές που ορίζονται στη Συνθήκη, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στη στρατηγική «ΕΕ 2020».

- ❖ **Η ένταξη και η οικονομική και κοινωνική συνοχή είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.**

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

- ❖ Οι δημογραφικές εξελίξεις στη χώρα δείχνουν **μείωση του ενεργού πληθυσμού**. Προκειμένου να διατηρηθεί η βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και για τις επόμενες γενεές, η ένταξη στην αγορά εργασίας ολόκληρου του εργατικού δυναμικού, ανεξαρτήτως, λόγου χάρη, φύλου, ηλικίας, σωματικής ικανότητας, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού ή (εθνοτικής) καταγωγής **πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα**.
- ❖ Οι επενδύσεις σε μέτρα ένταξης είναι δαπανηρές σε βραχυπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη βάση, αλλά θα πρέπει να θεωρηθούν ως επένδυση στον άνθρωπο, η οποία **θα αποδώσει καρπούς σε μακροπρόθεσμη βάση**.
- ❖ **Η επιτυχής ένταξη θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.**

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

Οι «Κοινές βασικές αρχές που διέπουν την πολιτική για την ένταξη των μεταναστών» (2004) και το μέσο υλοποίησής της, το «Κοινό πρόγραμμα για την ένταξη» (2005) αποτελούν τη βάση διαμόρφωσης της πολιτικής ένταξης των μεταναστών στην ΕΕ.

Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή:

- ❖ Η ένταξη αποτελεί **αμφίδρομη δυναμική διαδικασία** και συνεπάγεται το **σεβασμό των αξιών της ΕΕ,**
- ❖ Η **απασχόληση** αποτελεί βασικό μέρος της ένταξης και έχει ουσιαστική σημασία για τη συμμετοχή και την κοινωνική συνοχή,
- ❖ Η **γνώση της γλώσσας, της ιστορίας και των θεσμών της χώρας υποδοχής** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της επιτυχούς ένταξης,
- ❖ Η **εκπαίδευση** είναι ζωτικής σημασίας για την ενεργό συμμετοχή,
- ❖ Η **πρόσβαση στους θεσμούς,** τα αγαθά και τις υπηρεσίες στην ίδια βάση με τους πολίτες της εκάστοτε χώρας είναι θεμελιώδους σημασίας για την ένταξη,
- ❖ **διάδραση** μεταξύ μεταναστών και γηγενών πολιτών,
- ❖ Η άσκηση των διαφόρων **πολιτισμικών και θρησκευτικών πρακτικών** πρέπει να διαφυλαχθεί,
- ❖ Η ένταξη **εμπεριέχει τη συμμετοχή** στη δημοκρατική διαδικασία,
- ❖ Θα πρέπει να διασφαλίζεται η **ενσωμάτωση** των πολιτικών ένταξης στις υπόλοιπες πολιτικές,
- ❖ Θα πρέπει να ορίζονται **σαφείς στόχοι, δείκτες και μηχανισμοί αξιολόγησης** για την προσαρμογή της πολιτικής για την ένταξη.

Πρωώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

Κρίσιμα σημεία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση βιώσιμων πολιτικών ένταξης αποτελούν τα εξής:

- ❖ Τα μέτρα ένταξης και οι κοινωνικές επενδύσεις **θα πρέπει να στοχεύουν εξίσου τον τοπικό πληθυσμό και τους πρόσφυγες**, και να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε ομάδας για την οποία προορίζονται.
- ❖ Η χώρα θα πρέπει να υιοθετήσει μια **ολοκληρωμένη και συνεπή προσέγγιση**, που θα καλύπτει διαφορετικούς τομείς πολιτικής, και να αναγνωρίσει τη διαδικασία ασύλου ως αναπόσπαστο κομμάτι της διαδικασίας ένταξης.
- ❖ Η ένταξη των προσφύγων αποτελεί απόλυτη υποχρέωση εάν θέλουμε να διαφυλάξουμε την κοινωνική συνοχή. **Η απουσία ένταξης μπορεί να οδηγήσει σε παράλληλες κοινωνίες** που μπορούν να αποσταθεροποιήσουν τη χώρα.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

- Στο σχεδιασμό πολιτικών ένταξης πρέπει να συμμετέχουν **εμπειρογνώμονες και επαγγελματίες**, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο υιοθέτησης μιας προσέγγισης με λαϊκιστικό χαρακτήρα.
- Η συμμετοχή των Δήμων και των τοπικών φορέων είναι ιδιαίτερως σημαντική, καθώς **είναι σε αυτό το επίπεδο που, ουσιαστικά, πραγματοποιείται η ένταξη**. Το τοπικό επίπεδο μπορεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στη διαδικασία ένταξης, δεδομένου ότι είναι ο τόπος κοινής διαβίωσης όπου η απουσία ένταξης γίνεται ορατή.
- Η χώρα θα πρέπει να συμπεριλάβει τις **οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών**, και ιδίως τους **κοινωνικούς εταίρους**, καθώς και τις **περιφερειακές και δημοτικές αρχές**, στο σχεδιασμό των πολιτικών ένταξης, αν μη τι άλλο για να εξασφαλιστεί ότι οι πρόσφυγες θα αναπτύσσουν δεξιότητες αναγκαίες για την κάλυψη των ελλείψεων των τοπικών αγορών εργασίας.

Πρωώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο σχεδιασμός των πολιτικών ένταξης

- Η χώρα πρέπει να λάβει υπόψη ότι απαιτείται **εξατομικευμένη προσέγγιση στην πολιτική ένταξης.**
- Η χώρα πρέπει να αξιοποιήσει άτομα με μεταναστευτικό/προσφυγικό ιστορικό που έχουν ενταχθεί επιτυχημένα ως μέντορες που θα παρέχουν υποστήριξη στους αιτούντες άσυλο. **Αυτοί θα λειτουργούν ως πρότυπα και θα βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση της κοινωνίας υποδοχής.**
- Οι πρόσφυγες πρέπει να **τηρούν τους νόμους της χώρας υποδοχής και να αποδέχονται τον πολιτισμό της.** Αυτό περιλαμβάνει το σεβασμό της **ισότητας των φύλων** και των γυναικών που κατέχουν θέσεις εξουσίας, όπως εκπαιδευτικοί, γιατροί, κοινωνικές λειτουργοί κλπ.
- Η χώρα πρέπει να λάβει υπόψη ότι η εξαιρετικά εντατική υποστήριξη των **ασυνόδευτων ανηλίκων** σε ορισμένες χώρες αποτελεί ορθή πρακτική και πρότυπο, παρότι δαπανηρή, για την ένταξη όλων των μεταναστών.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Υποστήριξη της στέγασης

- ❖ **Η στέγαση είναι θεμελιώδους σημασίας για την ένταξη:** τα κέντρα υποδοχής ικανοποιούν τις άμεσες ανάγκες για κατάλυμα και ανάπαυση (συχνά, και για πολύ μεγαλύτερο από το αρχικά προβλεπόμενο χρονικό διάστημα), όμως, η παραμονή σε αυτά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα καθιστά την ένταξη δυσκολότερη.
- ❖ Συνεπώς, η παραπομπή των αιτούντων άσυλο στα κέντρα υποδοχής ικανοποιεί τις άμεσες στεγαστικές ανάγκες τους αλλά **μπορεί να οδηγήσει στην απομόνωσή τους από την κοινωνία υποδοχής.**
- ❖ Από την άλλη πλευρά, οι συχνές μετακομίσεις επιδεινώνουν την αστάθεια και παρακωλύουν την ενεργή συμμετοχή των παιδιών στο σχολείο. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις παραμέτρους και προκειμένου για την κοινωνική συνοχή, οι Δήμοι της χώρας υποστηρίζουν ότι στο πλαίσιο της ορθολογικής κατανομής των προσφυγικών πληθυσμών στην ελληνική επικράτεια, **οι πρόσφυγες θα υποστηρίζονται ώστε να στεγάζονται σε συγκροτήματα κατοικιών, διαμερίσματα και οικίες εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών** και κατά τρόπο ώστε να μην δημιουργούνται συνθήκες γκετοποίησης. Παράλληλα, θα υποστηρίζονται για την **ένταξή τους στη ζωή των κοινοτήτων και των Δήμων** (ένταξη και συμμετοχή σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους κ.λπ.).

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο καθοριστικός ρόλος της γλωσσικής και επαγγελματικής κατάρτισης

- ❖ Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες η κατάρτιση στη γλώσσα πρέπει να παρέχεται **από την έναρξη της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα** εκτός εάν εύλογα προβλέπεται ότι ο αιτών άσυλο δεν θα διαμείνει στη χώρα ασύλου πέραν από λίγες εβδομάδες.
- ❖ Για να είναι αποτελεσματική, η κατάρτιση στη γλώσσα **πρέπει να προσαρμόζεται** στις διαφορετικές ικανότητες μάθησης των αιτούντων άσυλο και να περιλαμβάνει πληροφορίες – κλειδιά για την κοινωνία υποδοχής και τη λειτουργία της.
- ❖ Τα γλωσσικά μαθήματα θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθούν για **την εξοικείωση των αιτούντων άσυλο με τις αξίες** (π.χ. ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών, ελευθερία έκφρασης, απαγόρευση της ενδοοικογενειακής βίας) **και τον πολιτισμό της χώρας μας.**
- ❖ **Δυναμικές είναι και οι συνέπειες της επαγγελματικής κατάρτισης.** Επιτρέπει στους αιτούντες άσυλο να συναναστρέφονται με τους πολίτες της χώρας υποδοχής σε ισότιμους όρους και όχι ως αποδέκτες υπηρεσιών και διευκολύνει την πρόσβαση τους στην απασχόληση στην περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής.

Πρωώθηση της ένταξης των προσφύγων

Ο καθοριστικός ρόλος της γλωσσικής και επαγγελματικής κατάρτισης

Άμεσα μέτρα:

- ✓ Η χώρα θα πρέπει να διαθέσει τους απαραίτητους πόρους για την παροχή γλωσσικής κατάρτισης, **το συντομότερο δυνατό μετά την άφιξη**, σε όσους αναμένεται να λάβουν καθεστώς προστασίας, ενώ θα ήταν σκόπιμο αυτή να συνδυάζεται με εργασία ή άλλης μορφής απασχόληση, π.χ. κοινωφελή, καθώς αυτό συμβάλλει στη γλωσσική κατάρτιση.
- ✓ Η χώρα πρέπει να παρέχει ταχεία πρόσβαση σε **υπηρεσίες παιδικής μέριμνας και σχολεία**, πράγμα που έχει ζωτική σημασία για την ένταξη των οικογενειών και την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- ✓ Τα παιδιά πρόσφυγες **θα πρέπει να εγγράφονται για φοίτηση στα τοπικά σχολεία μαζί με τα άλλα παιδιά το συντομότερο δυνατό** και να λαμβάνουν στήριξη για την εκμάθηση της εθνικής γλώσσας.
- ✓ Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους ανήλικους, ιδίως στους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίοι, σε πολλές περιπτώσεις, έχουν υποστεί ψυχικά τραύματα. Εάν – λόγω ηλικίας – δεν επιτρέπεται να φοιτήσουν πλέον στο σχολείο, θα πρέπει να τους εξασφαλιστούν ενδεδειγμένες δυνατότητες εκπαίδευσης, ειδικά σχεδιασμένες για την ομάδα αυτή, ούτως ώστε να αποφευχθεί η απογοήτευση.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Η αναγνώριση των προσόντων των προσφύγων

❖ Ο **έγκαιρος εντοπισμός και η ταξινόμηση των πιστοποιητικών, των δεξιοτήτων και των προσόντων** είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση της ταχείας ένταξης των προσφύγων στην αγορά εργασίας. Ήδη κατά την έναρξη της διαδικασίας για τη χορήγηση ασύλου θα πρέπει να καταγράφονται οι επαγγελματικές δεξιότητες και τα προσόντα του αιτούντος άσυλο, με τη συμμετοχή εμπειρογνομώνων της αγοράς εργασίας.

❖ Ωστόσο, **ο προσδιορισμός των δεξιοτήτων μπορεί να αποτελέσει μια πολύ δύσκολη διαδικασία**. Πολλοί πρόσφυγες δεν διαθέτουν καν τα προσωπικά τους έγγραφα, ούτε καν βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά που να αποδεικνύουν το επίπεδο των επαγγελματικών τους προσόντων. Το **CEDEFOP** θα μπορούσε να παράσχει μια πλατφόρμα για την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε αυτόν τον τομέα.

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Η σημασία της ένταξης στην αγορά εργασίας

- ❖ Οι κοινωνικοί εταίροι αναγνωρίζουν τη θετική δυναμική συμβολή των προσφύγων στο πλαίσιο τη δημογραφικής γήρανσης και των ειδικών αναγκών δεξιοτήτων **σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.**
- ❖ Η χώρα θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες ώστε **οι αιτούντες άσυλο να βρίσκουν μια θέση εργασίας το συντομότερο δυνατό,** για να μην αχρηστευθούν οι δεξιότητές τους, και να καταστούν οικονομικά παραγωγικοί. Καθώς αυτό οδηγεί στην αυτάρκεια, την αξιοπρέπεια και την κοινωνική αλληλεπίδραση, **είναι προς όφελος τόσο των προσφύγων όσο και της χώρας.** Πρέπει δε να τους εξασφαλίζουν **ίδιες προϋποθέσεις με αυτές των υπηκόων της χώρας.**
- ❖ Στην πολιτική της για τη νόμιμη μετανάστευση και την ένταξη, η Ε.Ε. πρέπει να δώσει επαρκή προσοχή στις αξιολογήσεις και τους ελέγχους δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας και να μεριμνήσει για την καλύτερη **αναγνώριση και ανάπτυξη των προσόντων των προσφύγων.** Η ουσιαστική αναγνώριση των τίτλων και των προσόντων πρέπει να αναπτυχθεί, **με βάση το Ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων.**

Πρώθηση της ένταξης των προσφύγων

Η σημασία της ένταξης στην αγορά εργασίας

- ❖ Τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χώρας θα πρέπει να αναπτυχθεί μια στοχοθετημένη εκπαιδευτική και **ενημερωτική εκστρατεία σχετικά με τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες που συνδέονται με την απασχόληση μεταναστών, με αποδέκτες τους εργοδότες και τα συνδικάτα.**
- ❖ **Οι πρόσφυγες πρέπει να χαιρούν ίσης μεταχείρισης με τον τοπικό πληθυσμό στην αγορά εργασίας,** προκειμένου να αποφευχθούν ο αθέμιτος ανταγωνισμός και το κοινωνικό και μισθολογικό ντάμπινγκ. Για τη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού, οι συνθήκες εργασίας (συμπεριλαμβανομένων των μισθών) πρέπει να τηρούνται ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή το καθεστώς του εργαζομένου.
- ❖ Εάν ένας πρόσφυγας δεν έχει πιθανότητες εξεύρεσης εργασίας σε εύλογο χρονικό διάστημα, μια καλή εναλλακτική λύση θα μπορούσε να είναι η **εθελοντική παροχή κοινωνικού εργασίας.** Με αυτόν τον τρόπο, θα ενισχυθεί η απόκτηση συμπληρωματικών γλωσσικών δεξιοτήτων και θα βοηθηθεί η ένταξη του πρόσφυγα στην κοινωνία.

Ενέργειες ευαισθητοποίησης

- ❖ **Η στήριξη του κοινού** στην υποδοχή των προσφύγων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μια αποτελεσματική κοινή ενωσιακή προσέγγιση της άφιξης των προσφύγων.
- ❖ Ωστόσο, τα αρνητικά συναισθήματα απέναντι στους πρόσφυγες **αυξάνονται στην Ε.Ε.** Ο φόβος για το άγνωστο ενισχύεται από ορισμένα μέσα ενημέρωσης που διαδίδουν **ανακριβείς πληροφορίες και αναπαράγουν στερεότυπα.**
- ❖ Παρ' όλα αυτά, ορισμένα μέσα ενημέρωσης χρησιμοποιούν τη **συνεισφορά της κοινωνίας των πολιτών**, καθώς και **θετικά παραδείγματα ένταξης** για να δημιουργήσουν **ισορροπημένη εικόνα για τους πρόσφυγες.**
- ❖ Η ενημέρωση που παρέχεται στο κοινό σχετικά με τους πρόσφυγες πρέπει να είναι τεκμηριωμένη και, από την άποψη αυτή, **τα μέσα ενημέρωσης και οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών επιτελούν σημαντικό ρόλο.**

Ενέργειες ευαισθητοποίησης

Ανάδειξη των οφελών της μετανάστευσης

- ❖ Η χώρα, μέσω οργανωμένων ενεργειών προβολής θα πρέπει να δημοσιοποιεί **θετικά παραδείγματα επιτευγμάτων μεταναστών** και της συμβολής μεταναστών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των τοπικών κοινωνιών και της χώρας, προκειμένου να βελτιωθεί η εικόνα τους στο δημόσιο διάλογο (π.χ. αναδεικνύοντας τη συμβολή τους σε συγκεκριμένους οικονομικούς κλάδους, όπως π.χ. στην συγκομιδή των αγροτικών προϊόντων, στην κτηνοτροφία, στις κατασκευές, στις υπηρεσίες των νοικοκυριών, όπως φύλαξη παιδιών ή ατόμων με αναπηρίες ή τρίτης ηλικίας κ.λπ.).
- ❖ **Οι επιτυχημένοι πρόσφυγες πρέπει να προβάλλονται ως πρότυπα προς μίμηση** και η χώρα πρέπει να αξιοποιεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με άλλες χώρες της Ε.Ε. στον τομέα.
- ❖ **Η στήριξη του κοινού σε πρόσφυγες μπορεί να ενισχυθεί αν οι κοινωνίες αντιληφθούν τα οφέλη της.** Η χώρα πρέπει να αναδείξει τις θετικές πτυχές της μετανάστευσης, όπως το γεγονός ότι πολλά χωριά της χώρας που φθίνουν δημογραφικά μπορούν να ωφεληθούν από το επιπρόσθετο εργατικό δυναμικό, την κατανάλωση, τους μαθητές στα σχολεία κ.ο.κ. που φέρνει η άφιξη των προσφύγων.

Ενέργειες ευαισθητοποίησης

Η μετανάστευση στα μέσα ενημέρωσης

- ❖ Οι αρχές της χώρας πρέπει να παράσχουν βασικά στοιχεία και δεδομένα σε δημοσιογράφους, καθώς και να διοργανώνουν ενημερωτικές επισκέψεις, π.χ. σε κέντρα προσφύγων ή συνοριακούς σταθμούς, για την **απόκρουση αρνητικών στερεοτύπων**.
- ❖ Η χώρα πρέπει να ενισχύσει την εκπαίδευση που αναγνωρίζει την **πολυπολιτισμικότητα** και αποθαρρύνει την άσκηση διακρίσεων στα σχολικά προγράμματα, καθώς και εκτός σχολείου, καθώς η πολυμορφία αναπόφευκτα θα αυξηθεί. Αυτή η εκπαίδευση πρέπει να βασίζεται στις εμπειρίες των δημοτικών αρχών, των σχετικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των οργανώσεων μεταναστών. Έτσι οι πολίτες θα έχουν επίγνωση των γενικών τάσεων
- ❖ Η χώρα δεν πρέπει να ανέχεται τη χρήση προσβλητικής, ξενοφοβικής γλώσσας και ρητορικής του μίσους στα μέσα ενημέρωσης και πρέπει **να επιβάλλουν κυρώσεις, σύμφωνα με τη νομοθεσία**.

Ενέργειες ευαισθητοποίησης

Προσπάθειες σε επίπεδο κοινότητας

- ❖ Η χώρα θα πρέπει να παρέχει στις τοπικές κοινότητες (π.χ. στους γονείς στα τοπικά σχολεία) **κατάλληλη και τεκμηριωμένη ενημέρωση** και να ενθαρρύνει τη δημιουργία ευκαιριών για **επαφές με αλλοδαπούς** — π.χ. μέσω δραστηριοτήτων για παιδιά και ενήλικες που θα διοργανώνονται από τα τοπικά πολιτιστικά κέντρα ή τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
- ❖ Η χώρα θα πρέπει να **χρηματοδοτεί την προετοιμασία και την κατάρτιση των δημόσιων αξιωματούχων που έρχονται σε επαφή με πρόσφυγες** — συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των εθνικών αρχών, των υπηρεσιών απασχόλησης, της αστυνομίας, των σχολείων κλπ.— για να τους παρέχονται εργαλεία που θα τους βοηθήσουν να αποδεχτούν την πολιτιστική πολυμορφία, καθώς και πληροφορίες και χρήσιμοι σύνδεσμοι (π.χ. των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που παρέχουν υποστήριξη).